

LNTs interessepolitiske program 2025 - 2029

LNTs interessepolitiske program 2025 - 2029

LNTs formål er å ivareta nyrepasienter, organtransplanterte, levende givere og deres pårørendes spesielle interesser, samt bidra til forebygging av organsvikt. LNT skal gi informasjon og drive rådgivning overfor pasienter og deres pårørende, samt holde kontakt med og samarbeide med fagpersonell tilknyttet pasientgruppene. LNT skal ivareta pasientmedlemmenes generelle interesser overfor myndighetene.

LNTs interessepolitiske program beskriver organisasjonens helsepolitiske prioriteringer. Vi ønsker å synliggjøre våre pasienters største utfordringer, fremme løsninger og inspirere til engasjement for felles innsats for bedre helsetjenester i Norge. LNTs interessepolitiske program vedtas på Landsmøte og er grunnlaget for foreningens politiske satsningsområder på lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå.

LNT står for en politikk der alle mennesker sikres muligheten til involvering og deltakelse i samfunnet. Vårt mål er å få til helsepolitiske forbedringer på pasientenes premisser. I vårt interessepolitiske program for 2025 til 2029 har vi valgt å løfte frem følgende hovedområder for det interessepolitiske arbeidet:

1. Forebygging og helsefremmende arbeid
2. Behandling og oppfølging
3. Organdonasjon
4. Økonomisk trygghet for ideelle helseorganisasjoner

Visjon:

Nyrepasienter og organtransplanterte skal ha samme livskvalitet som resten av befolkningen, og ventetiden på transplantasjon skal være minimal.

Verdier:

Livskvalitet
Nærhet
Trygghet

1. Forebygging og helsefremmende arbeid

Ukjent folkesykdom

Kronisk nyresykdom blir ofte omtalt som den ukjente folkesykdommen, og det antas at omtrent 400 000 nordmenn har en form for kronisk nyresykdom. Sykdommen skyldes ofte livsstilssykdommer, og de vanligste årsakene er høyt blodtrykk, diabetes type 2 og hjerte- og karsykdom. Fagpersoner anslår at over 60 prosent av personer med kronisk nyresykdom er uvitende om tilstanden. Tidlig diagnostisering av kronisk nyresykdom er et viktig tiltak for å bremse utviklingen av sykdommen og utsette eller unngå behovet for dialysebehandling og transplantasjon. Kronisk nyresykdom er en av de store, ikke-smittsomme sykdommene, men er lite kjent blant folk flest. LNT skal jobbe for at nyrehelse får en tydeligere plass i folkehelsearbeidet.

Forebygging må prioriteres

Innsatsen på forebyggende og helsefremmende arbeid bør være et fokusområde gjennom alle stadiene i livet, og et viktig prioriteringsområde for helsemyndighetene. Alle i samfunnet skal få tilgang til fysisk aktivitet, et sunt kosthold og trygge sosiale arenaer, uavhengig av sosial bakgrunn og bosted. LNT skal arbeide for at kunnskap om god nyrehelse er tilgjengelig og forståelig for alle, og at myndighetene tar et større ansvar i å informere befolkningen om forebyggende tiltak for å beskytte nyrene. Nyresykdommer påvirker tusenvis av nordmenn hvert år, og kan føre til alvorlige helseproblemer dersom de ikke forebygges.

Tidlig diagnostisering

LNT skal arbeide for at alle pasienter med kronisk nyresykdom blir diagnostisert tidlig i forløpet. Vi skal være en pådriver for at pasienter med høyt blodtrykk, hjerte- og karsykdommer og diabetes type 2 sjekker nyreverdiene på årskontroll hos fastlegen. Bedre samarbeid med primærhelsetjenesten er avgjørende for å fange opp pasienter tidlig i forløpet.

2. Behandling og oppfølging

Oppfølging i primærhelsetjenesten

Alle skal ha tilgang til rask og best mulig behandling og oppfølging ved sykdom og skade. Primærhelsetjenesten er ofte første helseinstans pasienter møter. God kunnskap om kronisk nyresykdom blant fastleger er avgjørende for å sikre en god og helhetlig oppfølging av pasienten. LNT krever at pasienter får tilstrekkelig behandling ved påvisning av kronisk nyresykdom, og blir henvist til helsepersonell med spesialkompetanse ved behov.

Spesialisthelsetjenestens sørge-for-ansvar

Spesialisthelsetjenesten gir avansert medisinsk behandling og oppfølging til pasienter med komplekse eller alvorlige sykdommer, og har ansvar for å sørge for at befolkningen får tilgang til nødvendige spesialisthelsetjenester, uavhengig av hvor de bor. LNT krever at alle dialysepasienter får tilbud om hjemmedialyse, uavhengig av bosted eller hvilken kapasitet sykehuset har til opplæring og oppfølging. Videre krever vi at dialysepasienter som gjennomfører behandling på sykehus eller andre helseinstitusjoner får særlig tilrettelagt transport til og fra behandling.

Behandling og oppfølging etter transplantasjon

Transplanterte er avhengig av god oppfølging i inntil tre måneder etter operasjonen, og må inn til hyppige kontroller for å overvåke tegn på avstøtning og justere immundempende medisiner. LNT skal arbeide for at pasienter får best mulig oppfølging i etterkant av transplantasjon, og arbeider for at det etableres et pasienthotell på Rikshospitalet. LNT mener det er en selvfølge at alle nyresyke, transplanterte, levende givere av nyre og pårørende skal få de rettighetene de har krav på – både før, under og etter behandling. LNT ser behovet for blant annet å styrke sosionomtjenesten på sykehusene. Mangel på sosionomer gjør det vanskelig for pasienter og deres pårørende å få informasjon om økonomiske rettigheter og støtteordninger, noe som kan skape ekstra belastning i en allerede krevende situasjon. Videre er det behov for bedre støtteordninger for pårørende og levende giver av nyre i etterkant av transplantasjon. LNT skal arbeide for at denne gruppen får dekke opphold på sykehushotell i månedene etter transplantasjon.

Rehabilitering

Tilgang til rehabilitering er en avgjørende del av en helhetlig og effektiv behandling. Rehabilitering gir pasientene mulighet til å gjenvinne styrke, funksjon og livskvalitet etter langvarig sykdom og intensiv behandling. Mange nyrepasienter og organtransplanterte opplever både fysiske og psykiske utfordringer, inkludert nedsatt muskelstyrke, fatigue og psykososial belastning. En god rehabiliteringsplan, tilpasset den enkeltes behov, bidrar til bedre helse på sikt og gir pasientene mulighet til å komme tilbake til en mer normalisert hverdag. LNT vil arbeide for at alle nyrepasienter og organtransplanterte får tilgang til kvalitetssikrede rehabiliteringstilbud, enten på sykehus, rehabiliteringssentre eller gjennom kommunale tjenester. Vi mener at rehabiliteringstilbudet bør inkludere fysisk trening, ernæringsveiledning og psykososial støtte for å dekke de komplekse behovene til denne pasientgruppen.

Styrke pasientenes stemme

LNT mener at brukernes stemme må være en sentral del av utformingen og forbedringen av behandlingstilbudet og oppfølgingen i helsevesenet. Egen erfaring og innsikt fra pasienter og pårørende er avgjørende for å skape et helsetilbud som møter deres behov og forventninger. LNT skal arbeide for at brukermedvirkning blir en tydelig prioritet i helsepolitikken og at nyrepasienter, organtransplanterte, levende givere og pårørende blir involvert i beslutninger som angår deres behandling og oppfølging.

3. Organdonasjon

Informasjon til befolkningen

LNT ønsker at det skal bli enklere for befolkningen å ta stilling til organdonasjon, blant annet gjennom bedre informasjon og klare retningslinjer for samtykke. Vi støtter arbeidet med å etablere en nasjonal koordinering av donasjonsvirksomheten, slik at flere potensielle donorer identifiseres.

Levende giver

Organdonasjon fra levende giver av nyre er en viktig kilde til nyretransplantasjoner, og er ofte det foretrukne valget ved transplantasjon. LNT skal arbeide for at alle pasienter på ventelisten får tilbud om å utrede for levende giver av nyre. Videre skal vi jobbe for at levende givere skal få nødvendige rettigheter, økonomisk støtte og trygg oppfølging, slik at flere kan donere nyre til sine pårørende eller andre.

Informere om samfunnsøkonomiske gevinsten ved transplantasjon

Økt tilgang til organer for transplantasjon er ikke bare avgjørende for pasientene og deres pårørende, men også for samfunnet som helhet. En transplantasjon gir mennesker mulighet til å vende tilbake til arbeidsliv og dagligliv, og reduserer behovet for ressurser innenfor helsetjenesten på sikt. Derfor er økt organdonasjon et viktig politisk mål for LNT, og vi vil jobbe for ordninger og tiltak som fremmer organdonasjon og gir organsyke den beste muligheten til et fullverdig liv.

4. Økonomisk trygghet for ideelle helseorganisasjoner

Sikre gode rammebetingelser for frivillige organisasjoner

Frivillige pasientorganisasjoner har en enorm kunnskap og innsikt i hvilke erfaringer pasienter har av helsetilbudet, og er viktige bidragsytere for å sikre best mulig helsetjeneste i Norge. Det er samfunnsøkonomisk lønnsomt at ideelle og frivillige helseorganisasjoner har ressurser til å bidra på en positiv, utviklende og helsefremmende måte i det norske samfunnet. Midler som brukes på frivillige pasientorganisasjoner gir mye helse tilbake til samfunnet.

LNT skal arbeide for at det sikres tilstrekkelige rammebetingelser og ressurser for å tilby og bistå pasienter som har behov for informasjon og støtte.

LNT ønsker regelstyring av momskompensasjonen til frivillige organisasjoner. Dette er viktig for å skape forutsigbarhet og rettferdighet i finansieringen. Videre mener LNT at statlige tilskudd til frivillige organisasjoner skal indeksreguleres. Dette vil sørge for mer forutsigbare og bærekraftige tilskuddsordninger som igjen vil styrke frivilligheten som sektor og som en viktig samfunnsleverandør.